

[inst] ALLICHT

Licht, architectuur, design en techniek

De leuning uitgelicht

Rekenrasters sportverlichting

MEDIAPARTNERS

future
lighting

De leuning uitgelicht

Fotografie: Henk Hulshof

Van een functionele technische oplossing tot een beeldverrijkende sfeerbrenger en een veiligheidsfactor: verlichting die in trap- en balustradeleuningen is geïntegreerd, heeft tal van voordelen. Geen wonder dat deze lichtoplossing indoor en outdoor wereldwijd in veel omgevingen wordt toegepast.

- Door Greet Verleye

Fotografie: Werner Heinsman

Bijna 20 jaar geleden startte Laguski, het bedrijf dat verantwoordelijk was voor de marktintroductie van ILLUNOX, met de ontwikkeling van trapleuningen met ledlicht. Met de divisie Lumigrip mikt het bedrijf vooral op de particuliere renovatiemarkt. Lumigrip produceert en plaatst een breed assortiment maatwerk met optionele ledverlichting voor allerlei toepassingen, zowel binnen als buiten de woning.

Dat trok de aandacht van architecten, die vooral op zoek waren naar mooie lichtlijnen om hun ontwerpen visueel mee te versterken. Inspelend op hun wensen ontwikkelde Laguski een slim, minimalistisch en eenvoudig te installeren ledleuningsysteem. Saskia de Jong, mede-eigenaar en directeur van Laguski: "Om doelgroepen in openbare ruimte en utiliteit aan te spreken, werd vervolgens het bedrijfsonderdeel Illunox opgericht en als merk geregistreerd. Een succesvolle keuze, want kort na de marktintroductie in 2015 sleepte Illunox de prestigieuze Red Dot Design Award in de wacht."

Toonaangevende projecten

De divisie Illunox richt zich op het bijzonder uitlichten van projecten in de bouwsector, en spreekt voorschrijvers, architecten, ontwikkelaars, aannemers en uitvoerders aan. Dat heeft al geleid tot veel mooie projecten in binnen- en buitenland. De Jong: "Wij zijn gespecialiseerd in het lichttechnisch verfraaien van voetgangers- en fietsersbruggen en trappen, entrees en hellingbanen in en rondom metro- en treinstations, winkelcentra, theaters, appartementencomplexen en openbare gebouwen. Zo waren we betrokken bij toonaangevende, awardwinnende projecten als het Sluishuis in Amsterdam, Focus Film

Theater in Arnhem, de Shopping Mall Lippulaiva in Helsinki en de IJboulevard station Amsterdam Centraal."

Breed toepasbaar, maar doelgericht

Wie geregeld een trein of metro neemt, is wellicht al een realisatie van Illunox tegengekomen: leuningen met ledverlichting werden onder meer geïnstalleerd in Den Haag HS (Hollands Spoor), Gouda, Brussel, Antwerpen, Hasselt, Vilvoorde en in diverse trein- en metrostations in Denemarken.

Het leuningsysteem met continu doorlopende ledverlichting is een handige verlichtingsoplossing in stations, maar ook in vele andere contexten. Denk daarbij aan het bevorderen van de sociale veiligheid en het goed zichtbaar maken van donkere paden en trappen, zeker als die glad zijn, maar ook de toepassingen in omgevingen waar lantaarnpalen niet mogelijk of gewenst zijn of waar fauna en flora niet mogen worden verstoord. Door toepassing van het systeem met asymmetrische lichtuittrede kan het licht worden gericht, zodat het precies komt waar het nodig is. Storend of overbodig licht wordt zo voorkomen.

Speciaal voor scheepsbouw

Voor de scheepsbouw werd een speciale lijn verlichte leuningen ontwikkeld, waarbij de nadruk ligt op veiligheid, maar ook op een ander aspect: de leuningen nemen er minder ruimte in beslag en dat scheelt, omdat de gangen en trappen smaller zijn. Illunox kan alles op maat maken. Voor zowel de leuning als de verlichting is er keuze uit verschillende kleuren. Illunox produceert zelf de leuningen in roestvast staal of staal, maar ook poedercoating in de gewenste kleur of ledlijnen die worden ingewerkt in

Fotografie: Roos Aldershoff

Fotografie: Stijn van de Ven

leuningen in (hard)hout zijn mogelijk. Een mooi voorbeeld daarvan is de integratie in de houten leuning van de Cirkelbrug in Almere. Daar werd de natuurlijke uitstraling van de houten leuning gekoppeld aan energiezuinige ledverlichting (zie foto rechts boven).

Maatwerkarmaturen met ingewerkte lijnverlichting ontwikkelde het bedrijf bijvoorbeeld ook voor een groot concern op een bedrijfsterein. Speciale zwart gecoate armaturen van 2,5 m hoog werden gemonteerd aan de buitenmuur van het bedrijfspark. Sindsdien kijken omwonenden niet meer aan tegen een sfeerloze, kale muur, maar zien ze een indirect verlichte afscheiding tussen het industriële park en hun woongebied. De Jong: "Waar we ons systeem ook maar toepassen, in welke configuratie dan ook, we borgen altijd de kwaliteit met een nauwkeurige afwerking op maat. Belangrijk is de nauwe samenwerking met de architect en het bouwteam. Daarom worden we graag vroeg in het proces betrokken. Door al in het voortraject mee te denken over hoe de lijnverlichting inpasbaar is in het ontwerp, kunnen we stijlvolle en minimalistische, maar ook technisch optimaal realiseerbare en budgetvriendelijke oplossingen ontwikkelen. Onze creatieve engineers laten zich graag uitdagen om perfecte integraties te kunnen realiseren. Naar wens kan het gehele traject turnkey worden verzorgd, tot aan de 230 V-aansluitingen. Montages in binnen- en buitenland gebeuren met een eigen, kundige montagemedewerkers of met Illunox qualified installation partners."

Totale ontzorging

Illunox legt de nadruk op engineering en verzorgt het totale traject: uittekenen en ontwikkelen, in Nederland

produceren op maat en wereldwijd de montage uitvoeren of begeleiden. Dat Illunox het bouwkundig en het elektrotechnisch bestekdeel samen aanpakt is een unieke troef. De Jong: "Soms zijn de budgetten voor beide onderdelen opgesplitst, zodat we voor twee opdrachtgevers werken, soms voegt een hoofdaannemer de budgetten weer samen. Met de inschakeling van Illunox als partij hoeft er niet meer met twee of meer partijen te worden geschakeld. We pakken de integrale verantwoordelijkheid op en staan voor de kwaliteit van zowel ons product als onze dienstverlening en uitvoering. Zo blijven planning en prijszetting transparant en vrij van verrassingen."

Een voorbeeld van een project waarbij Illunox in een vroeg stadium actief betrokken was, is de voetgangers- en fietsersbrug (de Campusbrug) in Hasselt. In nauwe samenwerking met Fosfari Lighting, Eiffage en Aelterman werd het technisch principe van deze brugleuning ontwikkeld met continu doorlopende ledverlichting. De details en aansluitingen in techniek en planning werden vooraf grondig afgestemd met de verschillende partijen waarmee ook in de loop van het proces geregeld werd overlegd. Er werd een speciaal rvs-profiel ontwikkeld op maat en voor de verlichtingsarmatuur werd het asymmetrische Illunox inbouwsysteem gekozen. Zo wordt lichtoverlast vermeden op de onderliggende wegen, waaronder een drukke verkeersader door het Hasseltse. In totaal werd zowat een kilometer Illunox ledleuning geïnstalleerd over de hele lengte en aan weerszijden van de brug. De lichtlijn volgt ook de 2D- en 3D-buigingen van de brug. Het aantal elektra-aansluitvoorzieningen kon worden beperkt door gebruik te maken van de eigen

Fotografie: Werner Heinsman

Fotografie: Roos Aldershoff

Fotografie: Werner Heinsman

ontwikkelde Lumiforce-lichtlijnen die een aansluitlengte hebben van tot wel 17,5 m. Het project werd eind september 2025 succesvol opgeleverd.

Hoewel Illunox projecten bij voorkeur turnkey aanpakt, kan ook voor een deel van de dienstverlening worden gekozen. Dat kan de levering van installatiegereed maatwerk zijn, zoals geassembleerde leuningen of kant-en-klare hekwerkjes met ledverlichting. Die hoeven dan enkel nog aan de muur of op de ondergrond te worden bevestigd.

Ontwikkeling eigen lichtlijnen

In 2025 heeft Illunox eigen lichtlijnen geïntroduceerd. Met de verschillende inbouwmogelijkheden in inox, stalen of houten leuningwerken, is er een grote variatie mogelijk in de toepassingen. Lichthoeveelheid en -kleur kunnen variëren en er kan worden gekozen voor symmetrische of asymmetrische lichtuittrede. Bij symmetrische lichtuittrede is er keuze tussen helder of diffuus licht.

De systemen voor de buitenruimte zijn IK11-geclassificeerd vandalismebestendig en met een stof- en waterdichtheidsklasse van IP66/IP67. De aansluitlengte van de Lumiforce ledstrip gaat tot 17,5 m. Voor grote projecten is dat zeer relevant, want met deze lange aansluitingslengte zijn er vanuit de hoofdelektriciteitsaansluiting minder aansluiting-subhubs nodig. Dat betekent een stevige besparing op voorbereidings- en installatiekosten en minder ledconnecties en kabelbrei.

Aansturing en aanvulling op noodverlichting

Voor openbare installaties wordt veelal gekozen voor het gelijktijdig inschakelen met de openbare verlichting.

De Lumiforce lichtlijnen van Illunox zijn geschikt voor PWM-dimming en kunnen daarmee nauwkeurig worden ingeregeld, precies zoals de klant het wenst. De systemen, die zich veelal bevinden in vluchtwegen, lenen zich ook bij uitstek om te dienen als aanvulling op de noodverlichting. Door (de)centrale voorzieningen aan te leggen kan met een speciale installatietechnische inregeling worden gezorgd voor het automatisch aanschakelen van de ledverlichting tijdens een brand of een andere noodsituatie.

Ambitieuze en toekomstgericht

Internationaal timmert Illunox al flink aan de weg: het heeft projecten beleverd en uitgevoerd in de Benelux, het VK, Scandinavië, Australië en de VS. Voor de korte termijn focust het bedrijf zich op nabije EU-landen waar het nog niet actief is. Het bedrijf gaat er actief op zoek naar lokale sales- en installatiepartners. De Jong: "Zij hebben immers de beste marktkennis en -aansluiting en spreken de lokale taal. In de landen waar we al actief zijn, zullen we Illunox bij de lokale partners verder profileren als 'top of mind' partij en merk. Er ligt nog een hele grote markt te wachten, want als het aan ons ligt, mag elke leuning worden uitgevoerd met ledverlichting, of althans, daar waar een leuning met geïntegreerd licht een meerwaarde biedt op het vlak van sfeer, functionaliteit en veiligheid." Kortom, zoals de ambitieuze tak van Laguski het zelf verwoordt: Illunox, where light matters.

www.illunox.com
www.lumigrip.nl
www.laguski.nl